

Vanjska *mid-term* evaluacija provedbe Lokalne razvojne strategije u ribarstvu FLAG-a Škoji u razdoblju 2018. – 2020. godine

Europska unija

Operativni program
**ZA POMORSTVO
I RIBARSTVO**

Sufinancirano sredstvima Europske unije
iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo

Sadržaj

Popis korištenih kratica	3
1. Uvod	4
2. Osnovne informacije o LRSR	6
2.1. Postupak izrade i odobrenja LRSR FLAG-a Škoji.....	6
2.2. Pregled odabranih ciljeva i prioriternih mjera u odobrenoj LRSR.....	7
3. Provedba LRS	10
3.1. Odabir i provedba operacija koje se provode putem LRSR	10
3.2. Struktura objavljenih FLAG Škoji natječaja	12
3.3. Provedba aktivnosti tekućeg rada, vođenja LRSR i animacije.....	16
4. Vrednovanje provedbe putem pokazatelja LRSR.....	20
5. Provedbeni kapaciteti FLAG-a Škoji	21
5.1. Ured FLAG-a Škoji	21
5.2. Upravni odbor	22
6.3. Skupština	23
6.4. Nadzorni odbor	23
7. Vanjsko okruženje	24
8. Analiza rizika i provedenih aktivnosti za ublažavanje	25
9. Dodana vrijednost provedbe LRSR FLAG-a Škoji.....	28
10. Zaključci s preporukama	29
Popis slika i tablica.....	31

Popis korištenih kratica

FLAG - engl. Fisheries Local Action Group Lokalna akcijska skupina u ribarstvu

LAG – Lokalna akcijska grupa

LRSR – Lokalna razvojna strategija u ribarstvu

LEADER – fra. Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale - veze među aktivnostima razvoja ruralnog gospodarstva

CLLD – eng. Community Led Local Development - lokalni razvoj pod vodstvom zajednice

APPRRR – Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

SC – Strateški cilj

PM – Prioritetna mjera

MP – Ministarstvo poljoprivrede

NO - nadzorni odbor

LHM – LEADER mreža Hrvatske

OPPR - Operativni program za pomorstvo i ribarstvo

RERA SDŽ – Razvojna agencija Splitsko-dalmatinske županije

UO – Upravni odbor

UR - Uprava ribarstva

FARNET – eng. European Fisheries Areas Network - Europska mreža ribarskih područja

1. Uvod

Lokalna akcijska skupina u ribarstvu (eng. FLAG Fisheries Local Action Group) predstavlja partnerstvo predstavnika gospodarskog, civilnog i javnog sektora određenog ribarstvenog područja koje je osnovano s namjerom izrade lokalne razvojne strategije u ribarstvu (LRSR) i provedbe projekata sukladno LEADER/CLLD metodologiji pri čemu koristi alokaciju Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo. Kako bi adekvatno valorizirali ribarstvo, akvakulturu, prirodnu i kulturnu baštinu, znanja i vještine vezane za ribarstvo te potaknuli njihov daljnji razvoj, gradovi Hvar, Vis, Stari Grad i Komiža te općine Jelsa, Sućuraj i Šolta, predstavnici gospodarskog sektora ribarstva i lokalnih udruga dana 17. lipnja 2016. godine osnivaju Lokalnu akcijsku skupinu u ribarstvu Škoji, skraćeno FLAG Škoji.

FLAG Škoji neprofitna je organizacija čija je temeljna zadaća decentralizirana raspodjela sredstava iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) provedbom Mjere III.1/III.2, a obuhvaća područje koje pokriva kopno, more i arhipelag 3 veća naseljena otoka (Hvar, Vis i Šolta), uključujući 7 jedinica lokalne samouprave (gradovi Hvar, Komiža, Stari Grad i Vis te općine Jelsa, Sućuraj i Šolta). Kopneni teritorij FLAG-a iznosi 474,63 km² na kojem prema Popisu stanovništva iz 2011. godine, živi 16.237 stanovnika.

Svrha djelovanja udruge FLAG Škoji je formiranje multisektorskog partnerstva koje okuplja predstavnike javnih i privatnih lokalnih socio-ekonomskih interesnih skupina, odnosno predstavnike javnog, civilnog i gospodarskog sektora, s posebnim naglaskom na sektor ribarstva, akvakulture i povezanih djelatnosti, kako bi zajednički u okviru djelatnosti i područja djelovanja Udruge unaprijedili kvalitetu života područja obuhvata Udruge. Cilj osnivanja Udruge je integralni razvoj područja obuhvata Udruge temeljen na jačanju kapaciteta lokalnih dionika za zajedničku provedbu LEADER/CLLD načela i metodologije na području obuhvata Udruge sukladno području djelovanja i djelatnostima Udruge.

Predmet evaluacije je ocjena provedbe odabrane Lokalne razvojne strategije u ribarstvu (dalje u tekstu: LRSR) FLAG-a Škoji 2014.-2020., tj. provedba Mjere III.2/III.3 u među-evaluacijskom razdoblju od 2018. do 2020. godine.

LRSR FLAG-a Škoji predviđa provođenje dvaju vanjskih vrednovanja, jedno u među-evaluacijskom razdoblju, tzv. *mid-term* vrednovanje i jedno nakon završetka provedbe, tzv. *ex post* vrednovanje. Ovo vrednovanje provedeno je od strane vanjskog stručnjaka sukladno metodologiji i indikatorima za mjerenje učinka provedbe LRSR. LRSR FLAG-a predviđa *mid-term* evaluaciju u 2019. godini, no obzirom da je postupak konačnog odobrenja usklađenja LRSR okončan sredinom 2018., te je FLAG Škoji započeo profesionalno poslovati i provoditi LRSR tijekom 2019. godine, evaluacija je provedena za razdoblje 2018.-2020. godine.

Evaluacija se sastoji od evaluacije provedbe LRSR FLAG-a Škoji te internih akata FLAG-a, koji omogućuju postupanje i realizaciju planiranih mjera kojima je bila svrha dostizanje ciljeva usvojenih u LRSR. Također evaluacija uključuje horizontalnu evaluaciju koja obuhvaća tijela donošenja odluka – Skupštinu, Upravni i Nadzorni odbor, operativna tijela za provedbu LRSR – stručnu službu, LAG administratore, volontere te praćenje, odnosno analizu dosadašnjih godišnjih izvješća o radu, koja se usvajaju na Skupštini te dostavljaju Ministarstvu poljoprivrede, Upravi ribarstva.

U procesu vrednovanja vodit će se briga o osnovnim evaluacijskim kriterijima:

1. Relevantnost (odabir prioriteta, odabir korisnika, metodologija),
2. Djelotvornost (ostvarene koristi, ciljevi, upravljački kapacitet LAG-a, uključenost ključnih dionika),
3. Učinkovitost (ostvareni kvantitativni i kvalitativni pokazatelji učinka, rezultata i izlaza),
4. Ostvarena promjena (ostvareni ciljevi),
5. Održivost (korisnika/projekata, FLAG-a, programa)
6. Koherentnost (dosljednost u odnosu na relevantne politike, strategije i programe),
7. Dodana vrijednost u zajednici (postizanje horizontalnih ciljeva).

Polazište i temelji za provedbu postupka evaluacije LRSR FLAG-a Škoji do u razdoblju 2018. – 2020. godine predstavljaju svi relevantni dokumenti, izvješća, odluke i propisi povezani s uspostavom, funkcioniranjem i radom udruge te oni nastali u procesima provedbe LRSR:

- Statut FLAG-a Škoji,
- Pravilnik za odabir projekata na natječajima FLAG-a Škoji
- Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i plaćama djelatnika FLAG-a Škoji
- Pravilnik FLAG-a Škoji o zaštiti, nadzoru nad prikupljanjem, obradi i korištenju osobnih podataka
- Pravilnik o provedbi postupka jednostavne nabave
- Godišnja izvješća o radu FLAG-a Škoji

Ciljevi ovog vrednovanja su:

- Unapređenje sustava upravljanja LRSR-om
- Identifikacija novih mogućnosti financiranja razvojnih projekata kroz LRSR
- Priprema za novo programsko razdoblje

2. Osnovne informacije o LRSR

2.1. Postupak izrade i odobrenja LRSR FLAG-a Škoji

Lokalna akcijska grupa u ribarstvu FLAG Škoji osnovan je 17. lipnja 2016. godine, a upisan u Registar udruga Republike Hrvatske 5. rujna 2016. godine, te započinje djelovanje FLAG-a Škoji kao lokalne inicijative u ribarstvu. Dana 15. rujna 2016. godine podnesen je Zahtjev za potporu na Natječaj za dodjelu potpore u okviru Mjere III.1 „Pripremna potpora“ OP za pomorstvo i ribarstvo 2014-2020., Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za ribarstvo, 25. studenog 2016. godine donosi *Odluku o dodjeli sredstava u okviru Mjere III.1 „Pripremna potpora“ (KLASA 406-01/16-01/84 URBROJ: 525-13/1539-4)*, kojom je FLAG-u Škoji odobrena potpora od 700.000,00 HRK. Dana 15. prosinca 2016. godine sklopljen je *Ugovor o dodjeli sredstava za pripremnu potporu lokalnoj inicijativi u ribarstvu Škoji (KLASA 406-01/16-01/84 URBROJ 525-13/1539-16-5)* te 1. siječnja 2017. godine FLAG Škoji započinje s profesionalnim radom koje je osigurano financijskim sredstvima iz Mjere III.1. U sklopu provedbe Mjere III.1 izrađena je Lokalna razvojna strategija u ribarstvu FLAG-a Škoji 2014-2020 (LRSR FLAG-a Škoji 2014-2020) te proveden niz aktivnosti usmjerenih jačanju kapaciteta organizacije, zaposlenika, članova i volontera za provedbu LEADER/CLLD mjere. U sklopu Mjere III.1. FLAG Škoji proveo je i pilot projekt „Maritimna mreža“. U okviru projekta mapirana je maritimna baština područja FLAG-a Škoji kako bi se stvorili preduvjeti za daljnji razvoj i povezivanje postojećih inicijativa u jedinstvenu cjelinu. U sklopu projekta održan je skup relevantnih čuvara maritimne baštine u sklopu kojeg su svoj rad predstavile udruge s područja FLAG-a Škoji: Udruga Palagruža, Udruga Metropola mora i Udruga Latina te Muzej Stari Grad. U sklopu projekta izrađeni su i publikacija „Velika priča male srdele“, promotivni spot o maritimnoj baštini FLAG-a Škoji te održana edukativna radionica za voditelje izrade tradicijskih brodice - komiške gundule. Financijska sredstva za pred financiranje provedbe Mjere III.1 u potpunosti su osigurana od strane LAG-a Škoji koji je jedan od osnivača FLAG-a Škoji. Skupština FLAG-a Škoji 14. lipnja 2017. godine usvojila je LRSR FLAG-a Škoji 2014.-2020 te je Ministarstvu poljoprivrede, Upravi ribarstva podnesen Zahtjev za odobrenjem LRSR FLAG-a Škoji 2014.-2020. Dana 29. prosinca 2017. godine Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva, donosi *Odluku o odobrenju Lokalne razvojne strategije u ribarstvu, (KLASA: 406-01/17-01/64, URBROJ: 525-13/1539-17-4)*, kojom je FLAG-u Škoji priznat status FLAG-a te mu je za provedbu LRSR odobreno ukupno 13.584.600,00 HRK od čega 10.188.450,00 HRK za provedbu operacija u okviru prihvatljivih mjera i 3.396.150,00 HRK za prihvatljive troškove vođenja. Odlukom o odobrenju Lokalne razvojne strategije u ribarstvu (KLASA: 406-01/17-01/64, URBROJ: 525-13/1539-17-4) od 29. prosinca 2017. godine, nisu prihvaćene sve planirane mjere za postizanje strateških ciljeva LRSR. Na navedenu odluku FLAG Škoji je 24.01.2018. godine dostavio Prigovor na odluku o odobrenju Lokalne razvojne strategije u ribarstvu. Dana 25. travnja 2018. godine Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva donosi *Odluku*

o djelomičnom prihvaćanju prigovora (KLASA: 324-01/17-01/465, URBROJ: 525-13/1081-18-88), a FLAG Škoji započinje s postupkom usklađenja LRSR FLAG-a Škoji sukladno navedenoj Odluci. Dana 10. kolovoza 2018. na snagu je stupio novi *Pravilnik o uvjetima kriterijima, načnu odabira, financiranja i provedbe lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu* (NN73/2018), a dana 14. kolovoza 2018. godine Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva svim Lokalnim akcijskim skupinama u ribarstvu dostavila je Zahtjev za usklađivanje lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu. Zahtjev se odnosio na usklađenje akcijskog i financijskog plana radi kašnjenja u provedbi te usklađenje postupaka odabira operacija i provedbe LRSR s postupcima odabira i provedba operacija iz Priručnika za provedbu LRSR koji je izradilo Upravljačko tijelo. Skupština FLAG-a Škoji je dana 04.09.2018. godine usvojila Odluku o odobrenju (izmjene) usklađenja Lokalne razvojne strategije u ribarstvu FLAG-a Škoji 2014-2020 te je FLAG Škoji podnio 13.09.2018. godine Zahtjev za promjenom Ministarstvu poljoprivrede, Upravi ribarstva što FLAG Škoji dostavlja u traženom roku. Dana 12. lipnja 2019. godine Ministarstvo poljoprivrede donosi Odluku o odobrenju izamjena u okviru Mjere III.2/III.3 Provedba lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu (KLASA 406-01/17-01/64 urbroj 525-13/1724-19-18) te Odluku o izmjeni odluke o odobrenju Lokalane razvojne strategije u ribarstvu.

2.2. Pregled odabranih ciljeva i prioriternih mjera u odobrenoj LRSR

Konačno odobrena LRSR FLAG-a Škoji sastoji se od ukupno 4 strateška cilja te 7 prioriternih mjera za njihovo postizanje. U tablici u nastavku je iznesen pregled definiranih strateških ciljeva te odabranih prioriternih mjera. Potrebno je napomenuti kako navedena strateška intervencija u potpunosti ispunjava postavljenu viziju FLAG-a Škoji u razdoblju 2014.-2020., koja glasi:

„Mi smo gospodarski i društveno razvijeno područje zadovoljnih, obrazovanih stanovnika, u središnjoj Dalmaciji, mirisnih i osunčanih mediteranskih krajolika, s tisućljetnom tradicijom očuvane kulturno-povijesne maritimne baštine i ribarstva.“

Međutim, kroz vrednovanje LRSR putem pokazatelja (inikatora), bit će potrebno preispitati objektivnu mogućnosti postizanja postavljenog općeg (SMART) cilja LRSR, koji glasi:

„Do kraja 2023. godine, ojačati inovativnost i prilagodljivost minimalno 10 mikro i malih poduzetnika u ribarstvu područja FLAG-a, putem min. 20 aktivnosti razvoja novih procesa ili proizvoda, pristupa novim tržištima, stjecanja novih znanja i vještina min. 100 osoba te čuvanjem i otvaranjem min. 15 radnih mjesta.“

Tablica 1 Pregled odabranih strateških ciljeva i prioriteta mjera LRSR FLAG-a Škoji

Prioritetne Mjere (grupa aktivnosti) u programskom razdoblju 2014.-2020.	Strateški/specifični razvojni ciljevi FLAG-a Škoji u programskom razdoblju 2014.-2020.
1.1 Dodavanje vrijednosti proizvodima ribarstva i akvakulture	1. Jačanje gospodarskog razvoja obalnog (ribarstvenog) područja FLAG-a
1.2 Promicanje inovacija u ribarstvu/akvakulturi i poticanje diverzifikacije unutar i izvan komercijalnog ribarstva	
1.3 Razvoj morskog (obalnog) turizma i diverzifikacija djelatnosti	
2.1 Promicanje društvene dobrobiti i kulturne baštine u područjima ribarstva i akvakulture	2. Promicanje društvenog blagostanja te očuvanja i održivog korištenja kulturne i prirodne baštine u obalnim (ribarstvenim) područjima
2.2 Promicanje zaštite okoliša i prirodne baštine u području ribarstva/akvakulture i ublažavanje klimatskih promjena	
3.1 Cjeloživotno učenje i privlačenje mladih ljudi u području/djelatnostima ribarstva i akvakulture	3. Upotreba i razvijanje vještina, talenta i tradicijskih znanja lokalnih obalnih zajednica
4.2 Vođenje provedbe LRSR, rad i jačanje kapaciteta FLAG-a	4. Jačanje participativnije uključenosti u lokalni razvoj

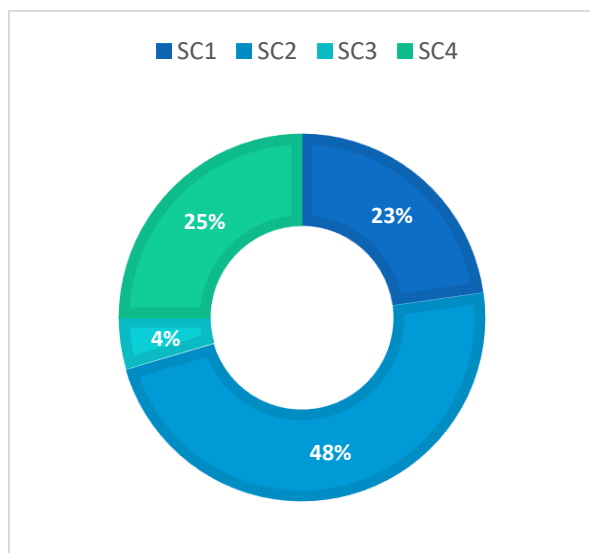
Prema financijskom planu provedbe, konačno odobrena LRSR FLAG-a Škoji programirana je na ukupne rashode za provedbu prioriteta mjera te postizanje strateških ciljeva na ukupni iznos od 1.800.000,00 EUR-a, od čega se 1.350.000,00 EUR-a odnosi na postizanje strateških ciljeva za unapređenje, jačanje i promicanje gospodarskog razvoja ribarstvenog područja, kulturne i prirodne baštine vezane uz more i ribarstvu te tradicijskih znanja i vještina (mjera 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2 i 3.1), dok se iznos od 450.000,00 EUR-a odnosi na provedbu LRSR i jačanje kapaciteta FLAG-a Škoji (mjera 4.2). Sukladno inicijalnoj bazi projektnih ideja i iskazu interesa potencijalnih korisnika, najveći iznos od ukupno 857.210,00 EUR-a (48 % LRSR) odnosi se na postizanje strateškog cilja 2, a slijedi potom iznos od 410.564,00 EUR-a (23 % LRSR) za postizanje strateškog cilja 1 te 82.226,00 EUR-a (4 % LRSR) za postizanje strateškog cilja 3.

Do kraja 2020. godine, FLAG Škoji nije proveo niti jednu izmjenu LRSR, odnosno ukupnu i relativnu alokaciju financijskih sredstava prema strateškim ciljevima i prioriteta mjerama. U narednom razdoblju planirano je provesti izmjenu LRSR radi promjene financijske alokacije prema prioriteta mjerama, zbog izmjena potreba i interesa potencijalnih korisnika. Potrebno je

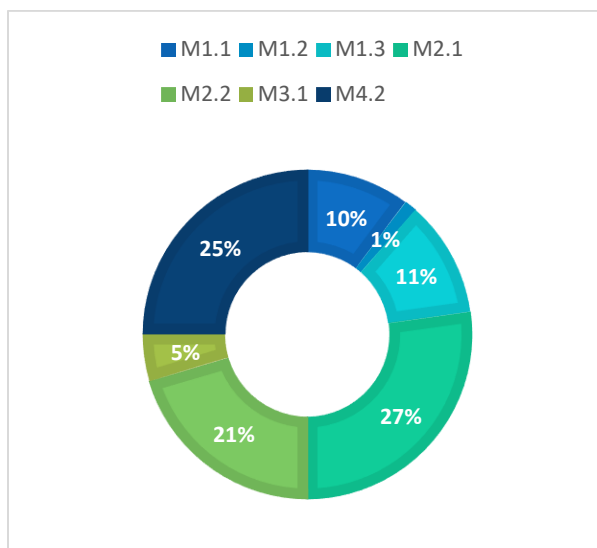
napomenuti da su na izmjene potreba i interesa potencijalnih korisnika uvelike utjecali određeni vanjski čimbenici provedbe, posebice kada je riječ o korisnicima iz privatnog (ribarskog) sektora.

Tablica 2 Pregled financijske alokacije za provedbu odabranih mjera LRSR (EUR)

SC/M	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Ukupno
SC1	N/A	255.758,40	131.605,60	23.200,00	0,00	0,00	0,00	410.564,00
M1.1	N/A	109.658,40	73.105,60	0,00	0,00	0,00	0,00	182.764,00
M1.2	N/A	0,00	0,00	23.200,00	0,00	0,00	0,00	23.200,00
M1.3	N/A	146.100,00	58.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	204.600,00
SC2	N/A	313.750,00	396.200,00	147.260,00	0,00	0,00	0,00	857.210,00
M2.1	N/A	313.750,00	175.310,00	0,00	0,00	0,00	0,00	489.060,00
M2.2	N/A	0,00	220.890,00	147.260,00	0,00	0,00	0,00	368.150,00
SC3	N/A	0,00	54.550,00	27.676,00	0,00	0,00	0,00	82.226,00
M3.1	N/A	0,00	54.550,00	27.676,00	0,00	0,00	0,00	82.226,00
Ukupno (M1.1-3.1)	N/A	569.508,40	582.355,60	198.136,00	0,00	0,00	0,00	1.350.000,00
SC4	64.285,00	64.285,00	64.286,00	64.286,00	64.286,00	64.286,00	64.286,00	450.000,00
M4.2	64.285,00	64.285,00	64.286,00	64.286,00	64.286,00	64.286,00	64.286,00	450.000,00
Ukupno LRSR	64.285,00	633.793,40	646.641,60	262.422,00	64.286,00	64.286,00	64.286,00	1.800.000,00

Slika 1 Udio alokacije LRSR prema strateškim ciljevima

Slika 2 Udio alokacije LRSR prema prioritetnim mjerama

3. Provedba LRSR

3.1. Odabir i provedba operacija koje se provode putem LRSR

U razdoblju od 2018. do kraja 2020. godine, FLAG Škoji je objavio ukupno tri natječaja za prioritetne mjere iz LRSR. U nastavku je iznesen pregled svih relevantnih informacija vezanih uz pojedini natječaj. Potrebno je napomenuti kako je do 31.12.2020. godine Upravni odbor FLAG-a Škoji za dva projekta iz mjere 2.1. Promicanje društvene dobrobiti i kulturne baštine u područjima ribarstva i akvakulture, donio Odluku o odabiru projekta na razini FLAG-a, te su isti upućeni Upravi ribarstva na odobravanje. Projekti prijavljeni na FLAG natječaj za mjeru 2.2. su u fazi administrativne provjere i ocjenjivanja, a natječaj za mjeru 1.1. je u fazi podnošenja prijava.

Na FLAG natječaj za mjeru 2.1 Promicanje društvene dobrobiti i kulturne baštine u područjima ribarstva i akvakulture, pristiglo je ukupno 4 prijavljena projekta, no 2 projekta povučena u fazi administrativne provjere. Ukupna vrijednost prijavljenih projekata bila je veća u odnosu na raspoloživa financijska sredstva određena ovim natječajem, tj. 4.793.285,00 HRK u odnosu na 3.690.935,82 HRK. Za ukupno 2 projekta vrijednosti 3.018.800,00 HRK Upravni odbor na sjednici održanoj 27.11.2020. donio je odluke o odabiru projekata pristiglih na natječaj FLAG-a Škoji za Mjeru 2.1. „Promicanje društvene dobrobiti i kulturne baštine u područjima ribarstva i akvakulture“ iz LRSR FLAG-a Škoji 2014.-2020., a po pravomoćnosti i utvrđivanju konačne rang liste, odabrani projekti poslani su u Upravu ribarstva. Radi se o projektima: „Izgradnja zgrade muzeja za novi stalni postav Ribarske zbirke u Vrboskoj“, nositelja općina Jelsa te „Posjetiteljski centar Rotonda“, nositelja grad Hvar, svaki u iznosu potpore od 1.509.400,00 HRK.

Značajno je primijetiti da je interes prijavitelja na FLAG natječaj za mjeru 2.2. Promicanje zaštite okoliša i prirodne baštine u području ribarstva/akvakulture i ublažavanje klimatskih promjena bio iznimno velik, što pokazuje činjenica o višestruko većoj vrijednosti prijavljenih projekata (5 projekata ukupne vrijednosti 5.589.416,73 HRK), u odnosu na raspoloživa sredstva iz ovog natječaja (2.778.428,05 HRK). S obzirom da područje FLAG-a Škoji obuhvaća prostor visoko vrijedne biološke raznolikosti i prirodne baštine¹ te je ujedno navedena činjenica prepoznata u

¹ Ukupna zaštićena površina FLAG-a ekološkom mrežom NATURA 2000 iznosi 106,615.91 ha ili 13,08 %. Ekološkom mrežom obuhvaćeni su brojni lokaliteti i značajne površine podmorja uz otoke i otočice na području FLAG-a, a ujedno su i važna staništa za brojne organizme pa tako i rijetke i ugrožene vrste.

Nadalje, sukladno kategorijama zaštićenih područja uspostavljenih Zakonom o zaštiti prirode, na prostoru FLAG-a Škoji u kategoriji značajnog krajobrazu su: otoci Šćedro i Zečevo te Pakleni otoci. U kategoriji značajnog krajobrazu nalazi se i otok Ravnik, s pripadajućim otočićima. Na južnoj strani Ravnika nalazi se i Zelena špilja (geomorfološki spomenik prirode, službenog naziva „Špilja na otoku Ravniku“). Grapčeva špilja, s južne strane otoka Hvara predstavlja paleontološki spomenik prirode. Uvala Stiniva na južnoj strani otoka Visa zaštićena je u kategoriji spomenika prirode. U kategoriji spomenika prirode zaštićen je i čempres u Franjevačkom samostanu u

dokumentu LRSR (kroz analizu stanja, SWOT analizu, prepoznate razvojne potencijale i potrebe te kroz stratešku intervenciju), ovakav veliki interes dionika za ulaganjem u unapređenje zaštite okoliša i prirodne baštine FLAG-a Škoji u skladu je sa postavljenim strateškim smjernicama LRSR.

FLAG natječaj za mjeru 2.1. Promicanje društvene dobrobiti i kulturne baštine u područjima ribarstva i akvakulture

- Datum objave: 21.11.2019.
- Raspoloživa sredstva: 3.690.935,82 HRK
- Broj prijava: 4
- Ukupna vrijednost prijavljenih projekata: 4.793.285,00 HRK
- Broj povučenih prijava: 2
- Broj odbijenih projekata: 0
- Broj odabranih projekata na FLAG razinu: 2
- Odobrena financijska sredstva na FLAG razinu: 3.018.800,00 HRK
- Odobrena financijska sredstva od UR: n/p

FLAG natječaj za mjeru 2.2. Promicanje zaštite okoliša i prirodne baštine u području ribarstva akvakulture i ublažavanje klimatskih promjena

- Datum objave: 6.5.2020.
- Raspoloživa sredstva: 2.778.428,05 HRK
- Broj prijava: 5
- Ukupna vrijednost prijavljenih projekata: 5.589.416,73 HRK
- Broj povučenih prijava: n/p
- Broj odbijenih projekata: n/p
- Broj odabranih projekata na FLAG razinu: n/p
- Odobrena financijska sredstva na FLAG razinu: n/p
- Odobrena financijska sredstva od UR: n/p

FLAG natječaj za mjeru 1.1. Dodavanje vrijednosti proizvodima ribarstva i akvakulture

- Datum objave: 30.12.2020.
- Raspoloživa sredstva: 1.379.319,91 HRK
- Broj prijava: n/p
- Ukupna vrijednost prijavljenih projekata: n/p
- Broj povučenih prijava: n/p
- Broj odbijenih projekata: n/p
- Broj odabranih projekata na FLAG razinu: n/p
- Odobrena financijska sredstva na FLAG razinu: n/p
- Odobrena financijska sredstva od UR: n/p

gradu Hvaru. Geološki spomenici prirode su otoci nastali vulkanskom erupcijom: Brusnik i Jabuka. Geomorfološki spomenici prirode su Modra i Medvidina špilja na otoku Biševu.

3.2. Struktura objavljenih FLAG Škoji natječaja

Sukladno regulatornom okviru provedbe LEADER mjere kroz OPFR, FLAG-ovi samostalno kreiraju natječajne uvjete i stavke, pa s obzirom na tu činjenicu uvelike mogu utjecati na uvažavanje mogućnosti, potreba i specifičnosti prostora, lokalne zajednice i lokalnog partnerstva, stoga je važno analizirati strukturu objavljenih FLAG natječaja. Osnovni uvjeti (prihvatljivi korisnici - nositelji i partneri, uvjeti prihvatljivosti, indikativni popis prihvatljivih aktivnosti, najniži i najviši iznos potpore, intenzitet potpore, uvjeti za povećanje intenziteta potpore te kriteriji prihvatljivosti) za svaku prioritetnu mjeru su navedeni u LRSR, dok se natječajnom dokumentacijom, samostalno kreiranom od strane FLAG-a, razrađuju i definiraju sve stavke natječajne dokumentacije. U nastavku su iskazane stavke i uvjeti do sada objavljenih FLAG natječaja.

Sukladno objavljenom FLAG natječaja za mjeru 2.1 „Promicanje društvene dobrobiti i kulturne baštine u područjima ribarstva i akvakulture“, a prema prihvatljivim aktivnostima, uvjetima prihvatljivosti te kriterijima odabira projektnih prijedloga, vidljiva je namjera stvaranja novih, integriranih i inovativnih sadržaja koji valoriziraju kulturnu maritimnu baštinu na području FLAG-a Škoji, što je u skladu s prepoznatim potencijalima i razvojnim potrebama u LRSR. Također, ista je namjera pokazana kroz prihvatljive aktivnosti i uvjete prihvatljivosti FLAG natječajem za mjeru 2.2 Promicanje zaštite okoliša i prirodne baštine u području ribarstva/akvakulture i ublažavanje klimatskih promjena, uz namjeru izravnog doprinosa zaštiti okoliša te ublažavanju klimatskih promjena. Mogućnostima dodjele uvećanog intenziteta potpore, zadovoljavanjem kriterija zajedničkog korisnika i/ili zajedničkog interesa u svim objavljenim natječajima, vidljiva je namjera integracije i umrežavanju područja FLAG-a.

Natječaj za mjeru 2.2 "Promicanje zaštite okoliša i prirodne baštine u području ribarstva/akvakulture i ublažavanje klimatskih promjena"

- **PRIHVATLJIVI NOSITELJI:** Jedinice lokalne samouprave, javne ustanove, obrazovne institucije i dr., organizacije civilnog društva (udruge), zadruge, klasteri, samozaposleni u ribarstvu, poduzeća u ribarstvu i akvakulturi (uključujući i trgovinu ribom/morskim plodovima), gospodarski subjekti izvan sektora ribarstva/akvakulture i dr.
- **PRIHVATLJIVI PARTNERI:** Maksimalan broj partnera u jednom projektu je tri (nositelj projekta i dva partnera).
- **PRIHVATLJIVE AKTIVNOSTI:** a) Razvoj tematskih staza i sadržaja u prirodi koje uključuju doživljaj visoke prirodne vrijednosti područja te educiraju i informiraju posjetitelje o potrebi zaštite okoliša i očuvanju njegove krajobrazne i biološke raznolikosti, b) Aktivnosti čišćenja okoliša, posebno vezano uz morske naplavine u obalnim područjima, podvodna onečišćenja i sl. u obliku turističke atrakcije u kojoj mogu sudjelovati posjetitelji.
- **UVJETI PRIHVATLJIVOSTI:** Projekt mora sadržavati obje navedene aktivnosti koje zajednički pridonose ostvarenju cilja projekta i razvoju ekološkog turističkog proizvoda koji podržava očuvanje morskog okoliša i ribljeg fonda.
- **NAJNIŽI IZNOS POTPORE:** 113.205,00 HRK
- **NAJVIŠI IZNOS POTPORE:** 1.509.400,00 HRK
- **INTENZITET POTPORE:** 50 % s mogućnosti 80 % i 100 %
- **KRITERIJI ZA VIŠI INTENZITET POTPORE:** Uvećanje od 80% moguće je u slučaju zadovoljenja kriterija zajedničkog korisnika u partnerskim projektima koji omogućuju korištenje aktivnosti i rezultata projekta dva ili više korisnika. Uvećanje od 100% moguće je u slučaju zadovoljenja kriterija zajedničkog interesa za širi krug dionika područja 2 ili više JLS što se dokazuje pismom potpore JLS-a, a temeljem strateškog razvojnog plana JLS. Intenzitet potpore iznosi 100% ukupno prihvatljivih troškova ako je korisnik javnopravno tijelo, sukladno čl. 8. st. 2 Pravilnika.
- **KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI:** Strateška integracija, Usklađenost s LRSR, Inovativnost, Financiranje, Ujednačen razvoj cijelog područja, Ciljevi i očekivani rezultati projekta, korisni su za sve stanovnike područja FLAG-a, Uključenost lokalne zajednice, Primjena načela "odozdo prema gore", Održivost projekta, Primjenjivost projekta na drugim područjima i umrežavanje, Razvoj gospodarstva, Održivo korištenje resursa, Doprinos povećanju vrijednosti lokalnih proizvoda i usluga, Dosadašnje iskustvo prijavitelja u upravljanju projektima, Doprinos jednakim mogućnostima prioritetnih ciljnih skupina, Utjecaj na okoliš, Specifični kriteriji (Realizacija prioritetnih aktivnosti LRSR, Doprinos identitetu područja FLAG-a, Očuvanje prirodnih i tradicijskih vrijednosti područja FLAG-a, Doprinos povećanju kvalitete života na području FLAG-a).

Natječaj za mjeru 2.1 "Promicanje društvene dobrobiti i kulturne baštine u područjima ribarstva i akvakulture"

- **PRIHVATLJIVI NOSITELJI:** Jedinice lokalne samouprave, javne ustanove, obrazovne institucije i dr., organizacije civilnog društva (udruge), zadruge, klasteri, samozaposleni u ribarstvu, poduzeća u ribarstvu i akvakulturi (uključujući i trgovinu ribom/morskim plodovima), gospodarski subjekti izvan sektora ribarstva/akvakulture i dr.
- **PRIHVATLJIVI PARTNERI:** Maksimalan broj partnera u jednom projektu je tri (nositelj projekta i dva partnera).
- **PRIHVATLJIVE AKTIVNOSTI:** Potporu razvoju novih i obnovu postojećih kulturnih centara lokalnih zajednica koje ovise o ribarstvu kako bi se poboljšala njihova sposobnost bavljenja rastućim brojem posjetitelja, b) Potporu istraživanju lokalnih područja/prostora lokalnih zajednica koje ovise o ribarstvu kako bi se ažurirali postojeći ili stvorili novi sadržaji interpretacije baštine/naslijeđa temeljene na ribarstvu/akvakulturi, c) Potporu inovacijama unutar postojećih te osmišljavanje novih događanja i izložbi u svrhu interpretacije baštine.
- **UVJETI PRIHVATLJIVOSTI:** Projekt mora sadržavati sve tri navedene aktivnosti koje zajednički pridonose ostvarenju cilja projekta i razvoju zajedničke baštinske infrastrukture lokalnih zajednica.
- **NAJNIŽI IZNOS POTPORE:** 113.205,00 HRK
- **NAJVIŠI IZNOS POTPORE:** 1.509.400,00 HRK
- **INTENZITET POTPORE:** 50 % s mogućnosti 80 % i 100 %
- **KRITERIJI ZA VIŠI INTENZITET POTPORE:** Uvećanje od 80% moguće je u slučaju zadovoljenja kriterija zajedničkog korisnika u partnerskim projektima koji omogućuju korištenje aktivnosti i rezultata projekta dva ili više korisnika. Uvećanje od 100% moguće je u slučaju zadovoljenja kriterija zajedničkog interesa za širi krug dionika područja 2 ili više JLS što se dokazuje pismom potpore JLS-a, a temeljem strateškog razvojnog plana JLS. Intenzitet potpore iznosi 100% ukupno prihvatljivih troškova ako je korisnik javnopravno tijelo, sukladno čl. 8. st. 2 Pravilnika.
- **KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI:** Strateška integracija, Usklađenost s LRSR, Inovativnost, Financiranje, Ujednačen razvoj cijelog područja, Ciljevi i očekivani rezultati projekta, korisni su za sve stanovnike područja FLAG-a, Uključenost lokalne zajednice, Primjena načela "odozdo prema gore", Održivost projekta, Primjenjivost projekta na drugim područjima i umrežavanje, Razvoj gospodarstva, Održivo korištenje resursa, Doprinos povećanju vrijednosti lokalnih proizvoda i usluga, Dosadašnje iskustvo prijavitelja u upravljanju projektima, Doprinos jednakim mogućnostima prioriteta ciljnih skupina, Utjecaj na okoliš, Specifični kriteriji (Realizacija prioriteta aktivnosti LRSR, Doprinos identitetu područja FLAG-a, Očuvanje prirodnih i tradicijskih vrijednosti područja FLAG-a, Doprinos povećanju kvalitete života na području FLAG-a).

Natječaj za mjeru 1.1 "Dodavanje vrijednosti proizvodima ribarstva i akvakulture"

- **PRIHVATLJIVI NOSITELJI:** Jedinice lokalne samouprave, javne ustanove, obrazovne institucije i dr., organizacije civilnog društva (udruge), zadruge, klasteri, samozaposleni u ribarstvu, poduzeća u ribarstvu i akvakulturi (uključujući i trgovinu ribom/morskim plodovima), gospodarski subjekti izvan sektora ribarstva/akvakulture i dr.
- **PRIHVATLJIVI PARTNERI:** Maksimalan broj partnera u jednom projektu je tri (nositelj projekta i dva partnera).
- **PRIHVATLJIVE AKTIVNOSTI:** a) razvoj postojećih i novih proizvoda ribarstva; b) marketing i tržišnu valorizaciju postojećih i novih proizvoda ribarstva; c) povezivanje sektora ribarstva i turizma; d) umrežavanje s drugim ribarstvenim područjima.
- **UVJETI PRIHVATLJIVOSTI:** Projekt mora sadržavati najmanje jednu od navedenih aktivnosti, a može i kombinirati više ponuđenih aktivnosti u sljedećim varijantama: moguće je kombinirati aktivnosti a i b te aktivnosti b, c i d.
- **NAJNIŽI IZNOS POTPORE:** 113.205,00 HRK
- **NAJVIŠI IZNOS POTPORE:** 377.350,00 HRK
- **INTENZITET POTPORE:** 50 % s mogućnosti 80 % i 100 %
- **KRITERIJI ZA VIŠI INTENZITET POTPORE:** Uvećanje od 80% moguće je u slučaju zadovoljenja kriterija zajedničkog korisnika u partnerskim projektima koji omogućuju korištenje aktivnosti i rezultata projekta dva ili više korisnika. Uvećanje od 100% moguće je u slučaju zadovoljenja kriterija zajedničkog interesa za širi krug dionika područja 2 ili više JLS što se dokazuje pismom potpore JLS-a, a temeljem strateškog razvojnog plana JLS. Intenzitet potpore iznosi 100% ukupno prihvatljivih troškova ako je korisnik javnopravno tijelo, sukladno čl. 8. st. 2 Pravilnika.
- **KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI:** Strateška integracija, Usklađenost s LRSR, Inovativnost, Financiranje, Ujednačen razvoj cijelog područja, Ciljevi i očekivani rezultati projekta, korisni su za sve stanovnike područja FLAG-a, Uključenost lokalne zajednice, Primjena načela "odozdo prema gore", Održivost projekta, Primjenjivost projekta na drugim područjima i umrežavanje, Razvoj gospodarstva, Održivo korištenje resursa, Doprinos povećanju vrijednosti lokalnih proizvoda i usluga, Dosadašnje iskustvo prijavitelja u upravljanju projektima, Doprinos jednakim mogućnostima prioriteta ciljnih skupina, Utjecaj na okoliš, Specifični kriteriji (Realizacija prioriteta aktivnosti LRSR, Doprinos identitetu područja FLAG-a, Očuvanje prirodnih i tradicijskih vrijednosti područja FLAG-a, Doprinos povećanju kvalitete života na području FLAG-a).

3.3. Provedba aktivnosti tekućeg rada, vođenja LRSR i animacije

Strateški cilj 4 LRSR FLAG-a Škoji „Jačanje participativnije uključenosti u lokalni razvoj“ provodi se kroz Mjeru 4.2 „Vođenje provedbe LRSR, rad i jačanje kapaciteta FLAG-a“. U lokalnoj zajednici FLAG ima ulogu aktivatora koji animira, potiče i uključuje širok krug razvojnih dionika i doprinosi jačanju kohezije ribarstvene zajednice u kojoj djeluje stvarajući poticajno okruženje za kvalitetan i održiv društveno-ekonomski razvoj. Za vođenje LRSR, jačanje kapaciteta članova, zaposlenika, volontera FLAG-a te animaciju razvojnih dionika FLAG-u je ukupno alocirano 3.395.150 HRK. Po provedenim aktivnostima i u potpunosti isplaćenim troškovima isti se potražuju putem Zahtjeva za isplatu. Pred-financiranje navedenih aktivnosti, FLAG Škoji ostvaruje iz beskamatnih pozajmica LAG-a Škoji koji je jedan od osnivača FLAG-a i koji djeluje na istom području kao i FLAG, kao i iz drugih izvora nacionalnih javnih tijela.

Navedeni troškovi odnose se na:

1. Tekuće troškove vezane uz rad FLAG-a Škoji
2. Troškove osoblja
3. Troškove osposobljavanja
4. Troškove povezane s odnosima s javnošću
5. Financijske troškove
6. Troškovi povezani s praćenjem i evaluacijom LRSR
7. Troškove nastale s ciljem razmjene informacija i promicanja LRSR
8. Troškove pružanja potpore potencijalnim korisnicima u razvoju operacija i pripremi zahtjeva za potporu.

U tablici u nastavku je iskazana struktura troškova za koje je tražen povrat iz Mjere III.2/III.3 za razdoblje 2018.-2020. godina.

Tablica 3 Troškovi provedbe LRSR i jačanja kapaciteta FLAG-a Škoji za razdoblje 2018.-2020.

Kategorija troška	Ukupno odobren iznos (HRK)	Zatraženo (HRK)	Isplaćeno (HRK)	U postupku obrade na 31.12. 2020. (HRK)
TT 1 Tekući troškovi-troškovi rada (<i>troškovi rada, režijski troškovi, uredski namještaj i oprema, usluge računalnog stručnjaka, troškovi službenih putovanja</i>)	603.760,00	140.797,12	140.642,75	13.345,17
TT2 Tekući troškovi- troškovi osoblja (<i>plaće zaposlenika FLAGA-a ugovora o radu, trošak prijevoza na posao i s posla za zaposlenike</i>)	2.316.929,00	511.851,34	511.851,33	75.260,92
TT3 Tekući troškovi- troškovi osposobljavanja (<i>usluge stručnjaka/predavača, usluge hrane i pića sudionika, troškovi sudjelovanja na seminarima, edukacijama, edukativnim programima</i>)	28.678,60	22.314,76	22.314,76	4.800,00

TT4 Tekući troškovi- troškovi povezani s odnosima s javnošću (<i>usluge stručnjaka, usluge oglašavanja/emitiranja, osmišljavanje, izrada, umnažanje i distribucija informativno-promidžbenih materijala</i>)	75.470,00	34.911,44	34.911,44	0,00
TT5 Tekući troškovi-financijski troškovi (<i>troškovi solemnizacije, troškovi javnog bilježnika, državni biljezi, upravne pristojbe</i>)	9.056,40	1.112,50	1.112,50	1.000,00
TT 6 Tekući troškovi-troškovi povezani s praćenjem i evaluacijom LRSR	60.376,00	0,00	0,00	0,00
TV1 Troškovi vođenja LRSR-troškovi povezani s ciljem razmjene informacija i promicanja LRSR (<i>usluge stručnjaka, usluge oglašavanja/emitiranja, izrada, umnažanje i distribucija informativno-promidžbenih materijala</i>)	150.940,00	39.383,92	39.383,92	2.480,00
TV2- Troškovi vođenja LRSR- troškovi pružanja potpore potencijalnim korisnicima u razvoju operacija i pripremi zahtjeva za potporu (<i>organizacija i provedba radionica i sl. edukativno-informativnih događaja, usluga hrane i pića za sudionike događanja. Izrada priručnika i vodiča za potencijalne korisnike</i>)	150.940,99	5.000,00	5.000,00	0,00
UKUPNO (do 31.12.2020.)	3.396.150,00	750.371,41	750.217,03	96.886,09

Nadalje, u tablici u nastavku je iskazana dinamika realizacije isplata na dan 31.12.2020. godine.

Tablica 4 Realizacija isplata troškova u sklopu prioritete mjere 4.2. LRSR FLAG-a Škoji do kraja 2020. godine

R.B.	Razdoblje provedbe aktivnosti/nastanka troška	Datum podnošenja zahtjeva za isplatu	Datum odluke o isplati	Ukupno isplaćena sredstva (HRK)
1.	01.1.2018.-31.08.2019.	12.09.2019.	10.01.2020.	315.106,15
2.	01.09. 2019.-31.01. 2019.	19.02.2020.	15.05.2020.	155.417,59
3.	01.02.2019.-31.09.2020.	20.10.2020.	13.11.2020.	279.593,29
4.	01.10.2020.-31.12.2020.	N/P	N/P	N/P

Provedbom aktivnosti povezanih s troškovima povezanim s odnosima s javnošću te razmjenom informacija i promicanja LRSR, osim što se dionici FLAG-a Škoji upoznaju s radom FLAG-a, strateškim ciljevima i mjerama LRSR, indirektno se utječe i na postizanje ostalih strateških ciljeva FLAG-a Škoji. FLAG Škoji redovno provodi aktivnosti pružanja potpore potencijalnim korisnicima u razvoju operacija i pripremi Zahtjeva za potporu. U nastavku su navedene i opisane ključne provedene aktivnosti.

Publikacija „Sušenje ribe“

- U suradnji s lokalnim umjetnikom Vančom Rebcem izrađena je ilustrirana je publikacija „Sušenje ribe“ u svrhu informiranja dionika FLAG-a Škoji o strukturi i ciljevima organizacije te u svrhu motiviranja i animiranja lokalnih dionika na održivo korištenje ribarske baštine. Na atraktivan način ilustracija ukazuje na mogućnosti revitalizacije tradicionalnih proizvoda ribarstva i motivira dionike na kreiranje projekata koje je moguće provesti putem mjera LRSR FLAG-a Škoji, a koji bi dugoročno doprinijeli povećanju konkurentnosti i zaposlenosti na području našeg obuhvata.
- Doprinos strateškom cilju 1 i 2

Publikacija "Velika priča male srdele"

- S ciljem informiranja dionika o vrijednoj maritimnoj baštini područja obuhvata FLAG-a Škoji, u sklopu provedbe Mjere III.1. u suradnji s umjetnicom Jelenom Boellard Šoša izrađena je i tiskana je publikacija „Velika priča male srdele.“ Zbog iznimnog interesa u sklopu provede Mjere III.2/III.3 publikacije je tiskana u dvije edicije. Distribuirana je prilikom informativnog sastanaka, sjednica tijela FLAG-a Škoji te je dostavljena odgojno-obrazovnim i kulturnim ustanovama s područja FLAG-a Škoji.
- Doprinos strateškom cilju 2

Publikacija „Od barake do fabrike“

- Publikacija „Od barake do fabrike“ nastala je prema istoimenoj izložbi koja tematizira tradicionalno soljenje ribe prisutno na otoku Hvaru dugi niz godina i koja je bila postavljena u Muzeju Staroga Grada. U cilju promocije LRSR FLAG-a Škoji i prioritetne mjere 1.1. „Dodavanje vrijednosti proizvodima ribarstva i akvakulture“ , te poticanja gospodarskog sektora na korištenje mjera LRSR i revitalizacije tradicionalne prerađivačke industrije tiskano je 400 komada publikacije koja je distribuirana dionicima na području obuhvata FLAG-a Škoji.
- Doprinos strateškom cilju 1 i 2

Our responsibility

- Područje FLAG-a Škoji karakterizira visoko vrijedna prirodna baština te je u svrhu promocije područja FLAG-a, LRSR i prioritetne mjere 2.2. „Promicanje zaštite okoliša i prirodne baštine u području ribarstva/akvakulture i ublažavanje klimatskih promjena“ pokrenuta kampanja „Our responsibility“. Izrađeno je i distribuirano 3.000,00 komada mini prijenosnih spremnika EKO BIN s logom FLAG-a Škoji i logom kampanje. Izrađeno je i distribuirano 14 komada trajnih tabli upozorenja o bacanju otpada koje se postavljene na plažama područja obuhvata, 140 naljepnica istog sadržaja koje su aplicirane na frekventnim mjestima. Kampanja je promovirana na web stranicama i društvenim mrežama FLAG-a Škoji i partnera (Jedinice lokalne samouprave, Turističke zajednice i agencije) *newsletteru* FARNET-a i te na novinskim portalima.
- Doprinos strateškom cilju 2

Dionici i zaposlenici FLAG-a Škoji su sudjelovali u nizu aktivnosti vezanih uz osposobljavanje zaposlenika, članova i volontera FLAG-a, s ciljem jačanja internih kapaciteta FLAG-a Škoji. Osim toga, FLAG Škoji je organizator animacijskih aktivnosti u svrhu predstavljanja natječaja za raspisane FLAG Natječaje. U tablicama u nastavku su iskazane aktivnosti u organizaciji FLAG-a Škoji, Ministarstva poljoprivrede, LMH i drugih pravnih osoba koje se bave implementacijom LEADER/CLLD mjere.

Tablica 5 Aktivnosti potpore potencijalnim korisnicima u razvoju operacija i pripremi zahtjeva za potporu.

R.B.	Aktivnost	Lokacija održavanja	Datum provedbe
1.	Radionica predstavljanja Natječaja za Mjeru 2.1.	Hvar	11.12.2019.
2.	Radionica predstavljanja Natječaja za Mjeru 2.1.	Komiža	16.12.2019.
3.	Radionica predstavljanja Natječaja za Mjeru 2.2.	Komiža	04.06.2020.
4.	Radionica predstavljanja Natječaja za Mjeru 2.2.	Hvar	04.06.2020.
5.	Radionica predstavljanja Natječaja za Mjeru 2.2.	Grohote	05.06.2020.
6.	Radionica predstavljanja Natječaja za Mjeru 1.1.	Online	15.01.2021.
7.	Radionica predstavljanja Natječaja za Mjeru 1.1.	Komiža	15.01.2021.

Tablica 6 Aktivnosti razmjene informacija i promicanja LRS

R.B.	Aktivnost	Lokacija održavanja	Datum provedbe
1.	Okrugli stol: Maritimna baština FLAG-a Škoji kao razvojni potencijal	Vrbovska	26.06. 2020.
2.	Posjeta predstavnika gospodarskog sektora ribarstva s otoka Hvara otoku Visu	Otok Vis	12.-14.10. 2020.

Tablica 7 Aktivnosti osposobljavanja zaposlenika i dionika FLAG-a Škoji u razdoblju 2018. – 2020. godine

R.B.	Aktivnosti	Organizator	Razdoblje provedbe	Broj sudionika FLAG-a Škoji
1.	Provedba LRSR-sustav provedbe u okviru CLLD pristupa	Uprava ribarstva/FARNET	11.-12.3.2019.	2
2.	Financijsko upravljanje EU projekata za proračunske korisnike i neprofitne organizacije	RIF	15.05.2019.	1
3.	Provedba LEADER/CLLD u okviru OPPR 2014.-2020.-Priprema i provedba FLAG natječaja	LMH	09.-11.05. 2019.	2
4.	Konferencija SEE LEADER	LMH	20.-22.11.2019.	4

4. Vrednovanje provedbe putem pokazatelja LRSR

Vrednovanje postignutih pokazatelja rezultata za strateške ciljeve te pokazatelja isporuke i postignutih rezultata prema prioritetnim mjerama LRSR FLAG-a Škoji, u trenutku provedbe ove evaluacije neće se provesti, s obzirom da su projekti za koje je UO FLAG-a Škoji donio Odluku o odabiru iz prioritetne mjere 2.1. upućeni upravljačkom tijelu UR na odobravanje, dok su preostala dva objavljena natječaja još uvijek u fazi administrativne provjere i ocjenjivanja na FLAG razini, odnosno u fazi prijave.

Ipak, vezano uz ostvarenje kvantitativnih pokazatelja, potrebno se osvrnuti na upitnost postizanja općeg (SMART) cilja postavljenog u LRSR, a koji se ostvaruje kroz stratešku intervenciju LRSR, tj. definirane strateške ciljeve i mjere, odnosno postavljene pokazatelje isporuke i rezultata u svakome od navedenih. Opći (SMART) cilj glasi: „Do kraja 2023. godine, ojačati inovativnost i prilagodljivost minimalno 10 mikro i malih poduzetnika u ribarstvu područja FLAG-a, putem min. 20 aktivnosti razvoja novih procesa ili proizvoda, pristupa novim tržištima, stjecanja novih znanja i vještina min. 100 osoba te čuvanjem i otvaranjem min. 15 radnih mjesta.“

U sklopu SC1 je planirano ostvariti: 4 stvorena radna mjesta (novozaposleni), 5 očuvanih radnih mjesta te 4 stvorena gospodarska subjekta. Upitnost postizanja navedenih pokazatelja proizlazi iz nekoliko razloga. Tri predviđene mjere u sklopu ovog strateškog cilja primarno su namijenjene korisnicima privatnoga sektora u ribarstvu i akvakulturi. Njihov interes za ulaganja putem FLAG natječaja je naime iznimno nizak, što je vidljivo kroz iskazani interes potencijalnih korisnika kojeg FLAG Škoji kontinuirano provodi na svome području. Ovaj je interes dodatno smanjen uslijed COVID krize i općenito smanjene investicije u novu opremu, infrastrukturu i sl., ali i činjenice da privatni korisnici u ribarstvu s otoka Visa putem nacionalnih natječaja iz Operativnog programa pomorstvo i ribarstvu ostvaruju intenzitet potpore od dodatnih 35 % (ukupno 85 %) prihvatljivih ulaganja (kao pučinski otok), dok je osnovni intenzitet potpore na FLAG natječajima 50 %, a za povećanje intenziteta potpore u određenom postotku putem FLAG natječaja moraju ostvariti dodatne uvjete. Ovi kriteriji odnose se na kriterij zajedničkog korisnika u partnerskim projektima koji omogućuju korištenje aktivnosti i rezultate projekta dva ili više korisnika, te kriterij zajedničkog interesa za širi krug dionika područja 2 ili više JLS. U uvjetima kada je razvoj sektora ribarstva primarno usmjeren na ulaganja u osnovnu fizičku opremu, pomagala i/ili ribolovnu infrastrukturu, a ne na dodanu vrijednost proizvoda ribarstva i akvakulture te njegovu diverzifikaciju, nije za očekivati povećani iskaz interesa za ovim mjerama i kriterijima ostvarenja povećanog intenziteta potpore, ujedno i ostvarivanju navedenih pokazatelja. Dodatna otegotna okolnost korisnicima privatnog (gospodarskog) sektora je nemogućnost pred-financiranja projektnih aktivnosti, što je velika otegotna okolnost i za dionike civilnog sektora. Naime unatoč iskazanom interesu za

provedbu projekata putem LRSR zbog nužnosti predfinanciranja izostaje očekivana prijava projekata na natječajne FLAG-a Škoji.

U sklopu SC2 je planirano ostvariti: 1 stvoreno radno mjesto (novozaposleni) i 2 očuvana radna mjesta. Vjerojatnost postizanja ovih pokazatelja do kraja provedbenog razdoblja je značajno veća u odnosu na SC1, što proizlazi iz strukture potencijalnih korisnika, tj. namijenjenosti ove mjere uglavnom dionicima javnoga sektora. Ujedno kroz do sada raspisane natječaje za mjere u sklopu ovog strateškog cilja, iskazan je interes već u odnosu na raspisanu financijsku alokaciju, te se očekuje ostvarivanje postavljenih mjerljivih pokazatelja.

5. Provedbeni kapaciteti FLAG-a Škoji

Sukladno LRSR FLAG-a Škoji, a u skladu sa Statutom udruge i drugim internim aktima, provedbene kapacitete FLAG-a Škoji čine sva relevantna tijela udruge i ljudski kapaciteti zaduženi za djelovanje udruge i obavljanje njenih temeljnih zadataka. To su: Ured FLAG-a Škoji, Upravni odbor, Skupština i Nadzorni odbor.

5.1. Ured FLAG-a Škoji

FLAG Škoji djeluje na prometno nepovezanom području otoka Hvara, Visa i Šolte te je stoga pored sjedišta nužno uspostavljanje podružnica i dislociranih ureda. Sjedište FLAG-a Škoji nalazi se na adresi Put Batude 2, Komiža, a podružnica na adresi Vicka Butorovića 4, Hvar. Uredi su uspostavljeni u sjedištu u Komiži i podružnici na Hvaru. Radi operativnosti poslovanja, a posebice prilikom dolaska predstavnika FLAG-a s drugih otoka, Grad Vis ustupio je prostor za rad dislociranog ureda u gradu Visu, na adresi Trg 30. svibnja 1992. broj 2. U sjedištu i podružnici nalaze se arhive FLAG-a, dok zaposlenici ureduju u jednom od tri navedena ureda, ovisno o aktualnim potrebama poslovanja.

Rad s korisnicima organizira se na način da se pokrije djelovanje u svim JLS. U provedbi aktivnosti poput predstavljanja Natječaja informativne radionice provode se na sva tri otoka.

U cilju provedbi Mjere III.1/III.2 i LRSR, FLAG Škoji započinje s profesionalnim radom 1.1.2018. godine. Tijekom 2018. i 2019. godine zaposlena su tri zaposlenika u ukupnom EFT 2. Dvije zaposlenice zaposlene su na 50 % radnog vremena, a jedna na 100 % radnog vremena. Radni zadaci zaposlenika FLAG-a Škoji definirani su Pravilnikom u unutrašnjem ustrojstvu i plaćama FLAG-a Škoji.

5.2. Upravni odbor

Upravni odbor izvršno je tijelo FLAG-a koje sudjeluje u svim fazama provedbe FLAG natječaja i odabiru projekata, a prvenstveno u:

- donošenju internih akata i procedura vezanih uz postupak odabira projekata,
- izradi i usvajanju FLAG Natječaja i njegovih izmjena, uključujući pripadajuće priloge, obrasce, kontrolne mehanizme, te
- donošenju Odluka o odabiru projekata.

Trenutno Upravni odbor broji pet redovnih članova. Po dva člana dolaze iz gospodarskog i civilnog sektora, a jedan iz javnog. Navedenom strukturom postiže se da niti jedan sektor nema više od 49 % glasačkih prava, odnosno gospodarski i civilni sektor imaju po 40 % glasačkih prava, a javni 20 %, pri čemu je i zadovoljen kriterij od minimalno 40 % predstavnika gospodarskog sektora ribarstva. Članovi Upravnog odbora djeluju putem svojih imenovanih predstavnika i zamjenika predstavnika. Javni sektor ima zamjenskog člana koji se aktivira u slučaju postojanja sukoba interesa, kako bi se osigurala sektorska zastupljenost. U tablici u nastavku su iznesene aktivnosti i odluke Upravnog odbora FLAG-a Škoji vezanih za postupak provedbe LRSR u razdoblju 2018. – 2020. godine.

Tablica 8 Popis odluka Upravnog odbora FLAG-a Škoji vezanih za postupak provedbe LRSR u razdoblju 2018. – 2020. godine

R. B.	Datum sjednice UO-a	Odluka
1.	29.10.2019.	Odluka o pokretanju pripremnih radnji za objavu Natječaja FLAG-a Škoji za prioritetnu mjeru 2.1 „ <i>Promicanje društvene dobrobiti i kulturne baštine u područjima ribarstva i akvakulture</i> “ u okviru SC 2 LRSR FLAG-A Škoji 2014-2020 „ <i>Promicanje društvenog blagostanja te očuvanja i održivog korištenja kulturne i prirodne baštine u obalnim (ribarstvenim) područjima</i> “
2.	14.11.2019.	Odluka o usvajanju Pravilnika za odabir i provedbu projekata u okviru provedbe Lokalne razvojne strategije u ribarstvu FLAG-a Škoji za razdoblje 2014. - 2020., Odluke o odobrenju konačnog teksta natječaja, Odluka o raspisivanju FLAG Natječaja, Odluka o formiranju povjerenstva za otvaranje prijave i imenovanju njegovih članova, Odluka o formiranju Ocjenjivačkog odbora i imenovanju članova Ocjenjivačkog odbora (Mjera 2.1)
3.	05.02.2020.	Odluka o pokretanju pripremnih radnji za objavu Natječaja FLAG-a Škoji za prioritetnu mjeru 2.2 „ <i>Promicanje zaštite okoliša i prirodne baštine u području ribarstva/akvakulture i ublažavanje klimatskih promjena</i> “ u okviru SC 2 LRSR FLAG-A Škoji 2014-2020 „ <i>Promicanje društvenog blagostanja te očuvanja i održivog korištenja kulturne i prirodne baštine u obalnim (ribarstvenim) područjima</i> “
4.	06.05.2020.	Odluka o odobrenju konačnog teksta natječaja , Odluka o raspisivanju FLAG natječaja, Odluka o formiranju povjerenstva za otvaranje prijave i imenovanju njegovih članova, Odluka o formiranju Ocjenjivačkog odbora i imenovanju njegovih članova (Mjera 2.2)
5.	27.11.2020.	Odluke o odabiru projekata (Mjera 2.1)

6.	21.12.2020.	Odluka o utvrđivanju konačne Rang liste (Mjera 2.1)
7.	30.12.2020.	Odluka o odobrenju konačnog teksta FLAG natječaja, Odluka o raspisivanju FLAG natječaja, Odluka o formiranju povjerenstva za otvaranje prijava i imenovanju njegovih članova, Odluka o formiranju Ocjenjivačkog odbora i imenovanju njegovih članova (Mjera 1.1.)

6.3. Skupština

Skupština FLAG-a Škoji najviše je tijelo odlučivanja. Koncipirana je na način da niti jedna interesna skupina nema više od 49 % glasačkih prava. U kontekstu provedbe LRSR osnovne ovlasti Skupštine su: 1. Imenovanje članova i predstavnika članova tijela FLAG-a, te 2. Usvajanje LRSR i izmjena LRSR. Skupština FLAG-a Škoji trenutno broji 27 članova. U tablici u nastavku je iznesen popis dosadašnjih održanih sjednica Skupštine FLAG-a Škoji s navedenim odlukama u kontekstu provedbe LRSR od trenutka odabira FLAG-a.

Tablica 9 Popis odluka Skupštine FLAG-a Škoji vezanih za postupak provedbe LRSR u razdoblju 2018 – 2020. godine

R. B.	Datum sjednice Skupštine	Odluka
1.	04.09.2018.	Odluka o usvajanju usklađenja Lokalne razvojne strategije u ribarstvu FLAG-a Škoji 2014-2020.
2..	04.09. 2018..	Odluka o usvajanju novog Statua FLAG-a Škoji
3.	04.09. 2018.	Odluku o imenovanju članova, predstavnika članova i zamjenika predstavnika članova Upravnog odbora FLAG-a Škoji
3.	04.09. 2018.	Odluku imenovanju članova, predstavnika članova i zamjenika predstavnika članova Nadzornog odbora FLAG-a Škoji
4.	04.09. 2018.	Odluka o imenovanju zamjenskog člana Upravnog odbora iz javnog sektora te predstavnika člana i zamjenika predstavnika člana iz javnog sektora
5.	04.09. 2018.	Odluku o imenovanju voditeljice i osobe ovlaštene za zastupanje FLAG-a Škoji
6.	04.09 2018.	Odluka o imenovanju predsjednika Skupštine FLAG-a Škoji
7.	04.09. 2018.	Odluka o imenovanju zamjenice predsjednika Skupštine FLAG-a Škoji
8.	04.09. 2018.	Odluka o imenovanju likvidatora FLAG-a Škoji
.9.	29.10. 2019.	Odluka o usvajanju tehničke izmjene Lokalne razvojne strategije u ribarstvu FLAG-a Škoji 2014-2020

6.4. Nadzorni odbor

Sukladno Statutu FLAG-a Škoji, Nadzorni odbor je tijelo kontrole rada Udruge, a prema LRSR nadležno je tijelo za prigovore za odlučivanje o odabiru projekata u sustavu prigovora na odluke Upravnog odbora. Nadzorni odbor broji tri redovna člana, po jednog predstavnika javnog, gospodarskog i civilnog sektora. Osim redovnih članova postoji i zamjenski član za svaki od

navedenih sektora koji se aktivira u slučaju utvrđenog sukoba interesa u postupku odabira projektnih ideja.

U razdoblju dosadašnje provedbe LRS nije bilo prigovora na odluke o odabiru projekata UO-a, stoga u ovom kontekstu nije bilo potrebe za njihovim zasjedanjem.

7. Vanjsko okruženje

Provedba LRSR i rad FLAG-ova u Hrvatskoj, regulirana je Operativnim programom za pomorstvo i ribarstvu 2014. - 2020. te nacionalnim pravilnicima. U nastavku je iznesen popis pravilnika relevantnih za provedbu LRSR FLAG-ova u Hrvatskoj. Ovim se Pravilnikom utvrđuju uvjeti, kriteriji, način odabira, financiranja i provedbe lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu u okviru prioriteta Europske unije »Povećanje zaposlenosti i teritorijalne kohezije«, u okviru mjere III.2. »Provedba strategija lokalnog razvoja – odabir lokalnih akcijskih skupina za ribarstvo« i mjere III.3. »Provedba strategija lokalnog razvoja – operacije koje podupiru FLAG-ovi (uključujući tekuće troškove i troškove vođenja)«, u okviru Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014. – 2020.

Tablica 10 Popis pravilnika za provedbu Mjere III.2/III.3

Naziv pravilnika	Oznaka	Datum objave
Pravilnik o uvjetima, kriterijima, načinu odabira, financiranja i provedbe lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu	NN 96/2016	20.10.2016.
Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima, kriterijima, načinu odabira, financiranja i provedbe lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu	NN 51/2017	12.5.2017.
Pravilnik o uvjetima, kriterijima, načinu odabira, financiranja i provedbe lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu	NN 73/2018	23.7.2018.
Pravilnik o uvjetima, kriterijima, načinu odabira, financiranja i provedbe lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu	NN27/2019	4.3.2019.
Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima, kriterijima, načinu odabira, financiranja i provedbe lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu	NN77/2020	23.6.2020.

Nadalje, osim Pravilnika, u kreiranju internih procedura postupka odabira, FLAG Škoji obavezan je voditi se smjernicama UT-a, Uprave ribarstva. U tablicu su iskazane verzije objavljenih smjernica.

Tablica 11 Popis smjernica za postupak odabira projekta FLAG-ova

Naziv dokumenta	Datum objave dokumenta
Smjernice za provedbu postupka odabira projekta V1.0	Travanj 2019.
Smjernice za provedbu postupka odabira projekta V 1.1.	Kolovoz 2020.

Sukladno regulatornom okviru FLAG samostalno kreira natječajnu dokumentaciju. Za tehničku pripremu natječajne dokumentacije zadužena je stručna služba FLAG-a Škoji, a konačni tekst natječaja odobrava Upravno odbor FLAG-a Škoji koji ujedno donosi i odluku o raspisivanju natječaja.

8. Analiza rizika i provedenih aktivnosti za ublažavanje

U dodatku 6. LRSR, iznesena je analiza rizika i mjera za njihovo ublažavanje u provedbi LRSR FLAG-a Škoji. U nastavku su iznesene provedene preventivne aktivnosti s ciljem ublažavanja prepoznatih rizika u trenutku izrade LRSR. FLAG Škoji je u dosadašnjem djelovanju prepoznao gotovo sve potencijalne rizike te predviđenim preventivnim aktivnostima djelovao prema njihovom ublažavanju.

Rizik

Nedovoljno usavršavanje zaposlenika i suradnika FLAG-a i nedostatno stjecanje novih znanja i vještina planiranja i upravljanja razvojnim projektima.

Predviđene preventivne aktivnosti

Sustavna provedba stalnog usavršavanja zaposlenika i suradnika FLAG-a, korištenje učinkovito korištenje svih vanjskih resursa (LmH, županijskih i državnih te inozemnih) stalna podražka UO FLAG-a za jačanje kapaciteta FLAG-a. Potpora UO i članova za jačanje kapaciteta FLAG-a. Postojeći ljudski resursi FLAG-a podijeljeni su s LAG-om Škoji, čiji članovi ureda imaju višegodišnje iskustvo u provedbi projekata i LEADER-CLLD programa

Provođenje

Zaposlenici FLAG-a Škoji se kontinuirano educiraju sudjelovanjem na edukacijama vezanim uz stjecanje znanja i vještina za provedbu LEADER/CLLD mjere i projektno upravljanje, u organizaciji različitih pravnih osoba. Kontinuirana suradnja s LAG-om Škoji.

Rizik

Ograničenja i nemogućnost angažiranja novih suradnika, posebno onih zainteresiranih, motiviranih i spremnih za rad na projektima ruralnog razvoja i rad s lokalnim zajednicama.

Predviđene preventivne aktivnosti

Nastavak sustavnog animiranja i privlačenja novih suradnika kroz volonterske, povremene i projektne angažmane. Osiguravanje dobrih radnih uvjeta i suradničke atmosfere. Osiguravanje financijskih uvjeta FLAG-a za privlačenje novih suradnika.

Provođenje

Osiguravanje povoljnih radnih i financijskih uvjeta za kontinuirani angažman tri djelatnika zaposenima na poslvima provedbe LRSR, vanjskih suradnika i volontera.

Rizik

Nedovoljna upućenost i manjak vještina članova lokalnog partnerstva za sustavno praćenje i bavljenje razvojnim potrebama na području FLAG-a.

Predviđene preventivne aktivnosti

Organiziranje i provedba edukacije i treninga, sudjelovanje na skupovima i konferencijama, sudjelovanje u stručnim sastancima na županijskoj, državnoj i međunarodnoj razini, razmjena iskustava s drugim FLAG-ovima. Prostorna ograničenost, loša prometna veza unutar FLAG-a može usporiti i otežati jačanje vještina članova. Isto se može riješiti kvalitetno organizacijom i uvođenje sustava konzultacija i edukacija putem video veze.

Provođenje

Sudjelovanje zaposlenika, članova UO i volontera FLAG-a Škoji na različitim edukacijama, konferencijama, razmjeni iskustava i sl.

Rizik

Sukob interesa u radu FLAG-a i donošenju odluka.

Predviđene preventivne aktivnosti

Uspostava internog sustava za izbjegavanje sukoba interesa, sa jasnim i transparentnim pravilima i uputama. Uspostava procedura i postupaka za upravljanje konfliktnim situacijama i izbjegavanje sukoba interesa. Osiguranje potpune transparentnosti svih aktivnosti i svih postupaka donošenja odluka. Struktura tijela u sustavu donošenja odluka sukladno Čl. 32. i 34. Uredbe (EU) 1303/2013.

Provođenje

Uspostavljen je interni sustav za izbjegavanje sukoba interesa, primjenom propisanih mehanizama za izbjegavanje sukoba interesa od strane LAG-a sukladno Pravilniku

Rizik

Ograničavanje aktivnosti implemetacije inovacija FLAGa, novih inicijativa i inovativnih projekata u razvoju ribarstva i akvakulture te diverzifikaciji, radi mogućih ograničenja provedbe LEADER-CLLD-a putem OPPR 2014.-2020.

Predviđene preventivne aktivnosti

Planiranje novih inicijativa i inovativnih projekata, informiranja i uključivanja lokalnog partnerstva, sustavna stimulacija i podrška od strane UO i članstva FLAG-a. Sustavna suradnja s drugim FLAG-ovima te s Upravljačkim tijelo. Uključivanje, ili izravno ili putem relevantnih predstavnika, u rad Odbora za praćenje provedbe OPPR 2014.-2020.

Provođenje

Kroz kontinuiranu suradnju u aktivnostima ili projektima s dionicima koji imaju isto/slično interesno područje.

Rizik

Preuzimanje dodatnih odgovornosti bez osiguravanja potrebnih financijskih sredstava.

Predviđene preventivne aktivnosti

Dobar financijski monitoring i potpora svih članova FLAG-a. Razvoj sustava volontiranja.

Provođenje

Osiguran je financijski monitoring poslovanja. Uspostavljen je sustav volontiranja.

Rizik

Promjena smjernica u javnim politikama Vlade RH posebno vezanih uz provedbu OPPR

Predviđene preventivne aktivnosti

Stalno educiranje i informiranje članova ureda FLAG-a o odlukama nadležnih tijela za provedbu programa OPPR. Suradnja s LEDAER mrežom Hrvatske, Nacionalnom mrežom FLAG-ova (kada bude formirana, i ako bude aktivna skukladno smjericama EK), HGK, HOK i drugim udruženjima, posebno u ribarstvu/akvakulturi, turizmu i dr.

Provođenje

Razvijena je suradnja s LEADER mrežom Hrvatske, FLAG mrežom, Upravom ribarstva i dr. relevantnim tijelima. Zaposlenici ureda FLAG-a kontinuirano prate promjene vezane uz provedbu OPPR-a i djelovanje udruga te sudjeluju u s tim povezanim edukacijama.

Rizik

Nedostatak sredstava za predfinanciranje aktivnosti FLAG-a i korisnika mjera za realizaciju LRSR

Predviđene preventivne aktivnosti

Aktivnosti za jačanje rada FLAG-a i njegovu promociju kao i pojačane aktivnosti vezane uz osiguravanje financijskih sredstava financijskih institucija i organizacija.

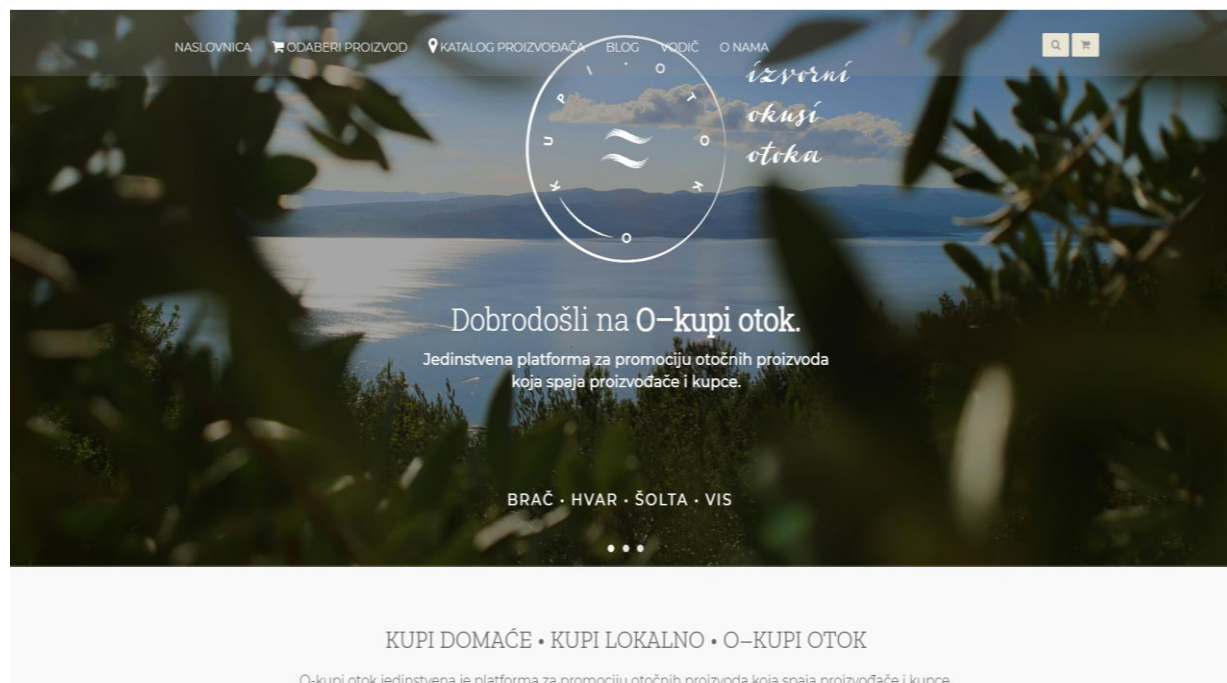
Provođenje

Osiguravanje sredstva za predfinanciranje aktivnosti FLAG-a kroz beskatmatne pozajmice LAG-a Škoji koje je jedan od onivača FLAG-a te kroz druge izvore.

9. Dodana vrijednost provedbe LRSR FLAG-a Škoji

FLAG Škoji prepoznat je kao relevantan dionik važnog ribarstvenog područja koje u svom čije područje obuhvata karakterizira visokovrijedna prirodna i kulturna baština. Predstavnicima FLAG-a Škoji sudjelovali su aktivnostima projekata koje provode drugi relevantni dionici u području zaštite morskog okoliša i održivog ribarstva, pri čemu se ističe Udruga Sunce i Razvojna agencija Splitsko-dalmatinske županije RERA SDŽ.

Zajedno s LAG-om Škoji te FLAG-om i LAG-om Brač, pokrenuta je internetska platforma O-kupi otok, koja predstavlja jedinstveni katalog otočnih proizvoda, uključujući proizvode ribarstva i akvakulture s ciljem predstavljanja gospodarskog sektora ribarstva te povezivanja ponuditelja proizvoda i usluga s krajnjim potrošačima. Potreba za navedenim načinom prezentacije i prodaje otočnih proizvoda, pa tako i onih iz sektora ribarstva, do izražaja je posebice došla uslijed zatvaranja uzrokovanih pandemijom COVID-19. Vizija ove inicijative je povezivanje otoka Brača, Hvara, Šolte i Visa u jedinstvenu i brendiranu otočnu regiju koja formiranjem kratkih lanaca opskrbe kroz suradnju svih relevantnih dionika na sustavan, usklađen i promišljen način predstavlja otočne proizvode i vrijednosti svojim stanovnicima, posjetiteljima te svim ljubiteljima otoka i otočnih proizvoda. Daljnji razvoj i nadogradnja platforme, nameće se kao jedan od ciljeva djelovanja organizacija inicijatora u budućnosti.

Slika 3 Platforma O-kupi otok

<https://okupiotok.eu/>

10. Zaključci s preporukama

Sukladno provedenom postupku evaluacije provedbe LRSR FLAG-a Škoji u razdoblju 2018.-2020. godine te rada FLAG-a Škoji, izneseni su slijedeći zaključci:

1. FLAG Škoji je do sada adekvatno i prema odredbama relevantnog Upravljačkog tijela (Uprava ribarstva, Ministarstvo poljoprivrede), a istodobno uvažavajući lokalne potrebe i potencijale, izvršavao jedan od svojih temeljnih zadataka provedbe LRSR. Ovome su u najvećoj mjeri doprinijeli čimbenici informirane i educirane stručne službe FLAG-a, provođenje animacijskih i informacijskih aktivnosti prema krajnjim korisnicima i tijelima FLAG-a koji su ujedno bili adekvatno prostorno distribuirani, promidžba FLAG-a Škoji, te kontinuirana komunikacija i analiza potreba krajnjih korisnika. U daljnjoj provedbi preporuka je nastaviti pratiti preporuke i sudjelovati u radu Upravljačkog tijela i drugih relevantnih LEADER/CLLD organizacija, te kontinuirano pratiti potrebe i potencijale lokalnih dionika i potencijalnih krajnjih korisnika.

2. S obzirom na kasniji početak provedbe mjere III.2/III.3 Provedba lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu OPPr-a (sredina 2019. godine) te trajanje postupka provedbe i odobravanja natječaja od strane FLAG-a i UT-a, nije provedeno vrednovanje kvantitativnih pokazatelja rezultata i ishoda na razini strateških ciljeva i prioriteta mjera iz LRSR. Preporuka je provesti naknadno (*ex-post*) vrednovanje LRSR te kontinuirano praćenje provedbe. Kako bi se što bolje pripremili za nadolazeće prijelazno/financijsko razdoblje, preporuka je započeti sa uspostavom internog sustava prikupljanja projektnih ideja, analize stanja i dionika/interesnih skupina/ciljnih skupina FLAG-a Škoji. Međutim, iznesena je procjena ostvarivanja postavljenog SMART cilja LRSR, te se može zaključiti kako je manja vjerojatnost ostvarivanja postavljenih indikatora vezanih za privatni (gospodarski) i civilni sektor.

3. U dosadašnjoj provedbi LRSR, a što je vidljivo iz tematike i strukture do sada objavljenih FLAG natječaja (prihvatljivi korisnici, aktivnosti, kriteriji odabira projektnih prijedloga), FLAG Škoji je adekvatno djelovao prema prepoznatim razvojnim potrebama i dionicima ribarstvenog područja FLAG-a Škoji.

U procesu izrade LRSR, definirani su nekoliko najznačajnijih razvojnih potreba/prioriteta odnosno ključnih razvojnih tema, a upravo su navedene teme sadržane u tematici i prihvatljivim aktivnostima objavljenih FLAG natječaja (1. Kreiranje i očuvanje radnih mjesta u ribarstvu i akvakulturi te s njima povezanim djelatnostima; 2. Potpora inovacijama i diverzifikaciji djelatnosti; 3. Promicanje društvene dobrobiti i kulturne baštine (tradicija), promicanje vrijedne prirodne baštine; 4. Cjeloživotno učenje, privlačenje mladih i potpora stvaranju dodane vrijednosti proizvodima ribarstva/akvakulture; te 5. Jačanje uloge FLAG-a i participativnog upravljanja u ribarstvu/akvakulturi).

4. U dosadašnjoj provedbi LRSR, FLAG Škoji je:

- poticao inovacije, što je vidljivo iz kriterija odabira projektnih prijedloga kod sva tri objavljena FLAG natječaja kroz kriterij Inovativnost, kao i kroz obveznu projektnu aktivnost c) Potporu inovacijama unutar postojećih te osmišljavanje novih događanja i izložbi u svrhu interpretacije baštine u natječaju za mjeru 2.1.
- doprinio zaštiti okoliša i klimatskim promjenama, što je vidljivo iz kriterija odabira projektnih prijedloga kod sva tri objavljena FLAG natječaja kroz kriterij Utjecaj na okoliš, kao i kroz obveznu projektnu aktivnost b) Aktivnosti čišćenja okoliša, posebno vezano uz morske naplavine u obalnim područjima, podvodna onečišćenja i sl. u obliku turističke atrakcije u kojoj mogu sudjelovati posjetitelji u natječaju za mjeru 2.2. Nadalje, doprinos zaštiti okoliša je vidljiva kroz provedbu kampanje „Our responsibility“ te kroz suradnju i provedbu aktivnosti s udrugama i drugim tijelima na području zaštite okoliša.
- doprinio integraciji i umrežavanju područja FLAG-a, što je vidljivo iz kriterija odabira projektnih prijedloga kod sva tri objavljena FLAG natječaja kroz kriterij Ujednačeni razvoj cijelog područja. Osim toga, umrežavanju područja FLAG-a doprinosi suradnja s LAG-om Škoji, koji je jedan od osnivača i pokretača uspostave FLAG-a na istom obuhvatnom prostoru.
- promicao interese ciljnih skupina, što je vidljivo iz kriterija odabira projektnih prijedloga kod sva tri objavljena FLAG natječaja kroz kriterij Jednake mogućnosti koji prepoznaje Ciljane skupine projektne ideje (nezaposleni, žene, mladi, osobe s posebnim potrebama, osobe treće životne dobi i dr. marginalne/osjetljive i socijalno-ekonomski ugrožene skupine, poljoprivrednici, mikro poduzetnici i dr.). Također, interesi ciljnih skupina (prema Statutu FLAG-a Škoji to su: djeca, mladi, osobe starije životne dobi, lokalna i regionalna samouprava, poljoprivrednici i ribari, poslovne organizacije, mali i srednji poduzetnici, žene i žene poduzetnice, ruralno stanovništvo, odgojno-obrazovne ustanove, potrošači, udruge i građanske inicijative, osobe u riziku od siromaštva, volonteri i dr.) zastupaju se kroz provedbu drugih aktivnosti i projekata.

5. Osim svoje temeljne uloge provedbe LRSR, FLAG Škoji je u svom dosadašnjem radu adekvatno djelovao prema postizanju općih horizontalnih i razvojnih ciljeva, čime se sve više pozicionira kao važan razvojni dionik prostora kojeg obuhvaća. Posebice se odnosi na aktiviranje ciljnih skupina i prepoznavanje razvojnih prioriteta, provedbom projekata i sudjelovanjem u aktivnostima financiranim izvan mjere mjere III.2/III.3 Provedba lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu OPPR-a. U daljnjem djelovanju organizacije preporuka je kontinuirano pratiti potencijale i potrebe dionika i korisnika, uključujući redovito praćenje i ažuriranje projektnih ideja i inicijativa te okupljanje, animiranje, informiranje i educiranje potencijalnih korisnika.

6. S obzirom na iskazani veliki interes za ulaganje u prirodnu baštinu i bioraznolikost na prostoru FLAG-a Škoji, koji je vidljiv iz višestruko veće vrijednosti prijavljenih projekata (5 projekata ukupne vrijednosti 5.589.416,73 HRK), u odnosu na raspoloživa sredstva iz ovog natječaja (2.778.428,05 HRK), ujedno i na ukupno alocirana sredstva za mjeru 2.2. LRSR u iznosu od 368.150 (21 % vrijednosti LRSR), te s obzirom na upitnost postizanja mjerljivih pokazatelja za strateški cilj 1 i

smanjeni interes za prijavom dionika privatnoga i civilnog sektora na FLAG natječaje, preporuka je provesti izmjenu LRSR u vidu realokacije financijskih sredstava iz mjera s iskazanim manjim interesom ili potpuno uklanjanje mjera za koje ne postoji interes korisnika. Pri tome je važno očuvati osnovnu stratešku intervenciju LRSR, radi što veće mogućnosti ostvarivanja vizije, svrhe djelovanja i općeg cilja postavljenih u LRSR, iako sami indikatori potencijalno neće biti ispunjeni.

Popis slika i tablica

Tablica 1 Pregled odabranih strateških ciljeva i prioritetnih mjera LRSR FLAG-a Škoji

Tablica 2 Pregled financijske alokacije za provedbu odabranih mjera LRSR (EUR)

Tablica 3 Troškovi provedbe LRSR ijačanja kapaciteta FLAG-a Škoji za razdoblje 2018.-2020.

Tablica 4 Realizacija isplata troškova u sklopu prioritetne mjere 4.2 LRSR FLAG-a Škoji do kraja 2020. godine

Tablica 5 Aktivnosti potpore potencijalnim korisnicima u razvoju operacija i pripremi zahtjeva za potporu

Tablica 6 Aktivnosti razmjene informacija i promicanja LRSR

Tablica 7 Aktivnosti osposobljavanja zaposlenika i dionika FLAG-a Škoji u razdoblju 2018.- 2020.godine

Tablica 8 Popis odluka Upravnog odFLAG-a Škoji vezanih za postupak provedbe LRSR u razdoblju 2018.-2020. godine

Tablica 9 Popis odluka Skupštine FLAG-a Škoji vezanih za postupak provedbe LRSR u razdoblju 2018.-2020. godine

Tablica 10: Popis pravilnika za provedbu Mjere III.2/III.3

Tablica 11. Popis smjernica za postupak odabira projekta pristiglih na FLAG- natječaje

Slika 1 Udio alokacije LRSR prema strateškim ciljevima	9
Slika 2 Udio alokacije LRSR prema prioritetnim mjerama	9
Slika 3 Platforma O-KUPI OTOK	28